

Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv för pedagogiskt verksamma i förskolan

Children, Culture and Communication - in a Preschool Educational Perspective for Students with Professional Experience

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11FB40

Version: 1.1

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-01-22

Gäller från: HT 2013

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F)

Utbildningsområde: Verksamhetsförlagd utbildning 60%, Undervisning 40%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i kursen Utbildningsvetenskaplig kärna I för pedagogiskt verksamma i förskolan, 30 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen utgår från den pedagogiska praktiken i förskolan och syftar till att studenterna breddar och fördjupar sina kunskaper och färdigheter inom kursens ämnesområden. Kursen behandlar och problematiserar förskolans verksamhet utifrån barnens perspektiv och barns socialisering samt deras möjligheter att utveckla sin skapande förmåga. Fokus riktas mot lekens betydelse för barns utveckling och lärande ur olika aspekter samt mot hur barns nyfikenhet och vetgirighet skall mötas och utmanas. Viktiga inslag utgörs av hur arbetet med språk och kommunikation samt grundläggande matematik i form av rumsuppfattning, tal och mönster liksom användningen av digitala verktyg och pedagogisk dokumentation kan gestaltas i förskolans vardag. Tonvikt läggs på barns olika kommunikationsformer samt hur dessa skall ges möjlighet att utvecklas i förskolan som institution. I kursen ingår arbetsplatsförlagda studier. Studenterna arbetar tematiskt där innehållet i litteratur, föreläsningar, seminarier och arbetsplatsförlagda studier diskuteras och problematiseras.

Mål

Efter avslutad kurs skall studenten kunna

- beskriva och problematisera de yngre barnens lek ur olika leksteoretiska perspektiv samt redogöra för och diskutera lekens betydelse för barns lärande av kommunikation, språk och matematik och i relation till beprövad erfarenhet
- redogöra för betydelsen av att barn får möjlighet att uttrycka sig på varierande sätt samt diskutera hur barn i skapande lek kan uttrycka och bearbeta upplevelser, känslor och erfarenheter i förskolans pedagogiska praktik
- beskriva barns språkliga kulturskapande och dess värde för deras muntliga språkutveckling, den språkliga och kulturella variationen i förskolan samt redogöra för hur ett medvetet och kreativt val av barnlitteratur kan stimulera språk- och identitetsutveckling
- redogöra för och diskutera olika sätt som barns vetgirighet, tillit till den egna förmågan, vilja och lust att lära kan stärkas samt relatera det till yrkeserfarenhet med koppling till förskolans pedagogiska praktik
- redogöra för muntliga språkliga uttrycksformer, deras kopplingar till skriftspråkets symboler samt deras kognitiva och kommunikativa funktioner och problematisera hur barns multimodala berättande kan tas tillvara i förskolan
- redogöra för teorier kring och betydelse av barns tillägnande av matematisk kompetens med fokus på rumsuppfattning, tal och mönster
- tillämpa digitala verktyg som pedagogiska redskap för barns lärande och utveckling
- redogöra för pedagogisk dokumentation som metod för uppföljning, utvärdering och utveckling av arbetet i förskolan för att synliggöra och reflektera över förhållningssätt och lärandeprocesser
- söka och välja vetenskapliga texter som är relevanta för kursens innehåll, skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm samt med användandet av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet
- kommunicera kursinnehållet med barn och yrkesverksamma

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, workshops, arbete i studiegrupp samt arbetsplatsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Litteraturseminarier med individuella inlämningsuppgifter, enskild skriftlig tentamen, muntlig och skriftlig redovisning i grupp, deltagande i workshops samt redovisning av fältstudier.

Examination sker dels genom bedömning av reell kompetens, dels genom bedömning av i kursen förvärvad kunskap.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Studenterna inbjuds till kursplanering innan kursen påbörjats. Efter halva tiden sker en gemensam mittkursvärdering och vid kursslut genomförs en enskild skriftlig kursvärdering. Resultatet av utvärderingarna är vägledande för utveckling av kommande kurser och delges studenterna genom kursens kursrapport.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarytbildning för pedagogiskt verksamma, 210 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv för pedagogiskt verksamma i förskolan (11FB40)

Analysschema i matematiken för åren före årskurs 6. (2009). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2219> (50 s)

Arnér, Elisabeth (2009). *Barns inflytande i förskolan: en fråga om demokrati*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (95 s)

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2009). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Bjervås, Lise-Lotte (2011). *Samtal om barn och pedagogisk dokumentation som bedömningspraktik i förskolan: en diskursanalys*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2011, ss. 32-70, 104-105.
Tillgänglig på Internet: <http://hdl.handle.net/2077/25731> (42 s)

Björklund, Camilla (2009). *En två många: om barns tidiga matematiska tänkande*. 1. uppl. Stockholm: Liber (174 s)

Bruce, Barbro (2010). Lek och språk. I Riddersporre, Bim & Persson, Sven (red.) *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & kultur (s. 101-120, 20 s)

Doverborg, Elisabet & Emanuelsson, Göran (2006). *Små barns matematik: erfarenheter från ett pilotprojekt med barn 1-5 år och deras lärare*. 1. uppl. Göteborg: NCM, Göteborgs universitet (190 s)

Fast, Carina (2007). *Sju barn lär sig läsa och skriva: familjeliv och populärkultur i möte med förskola och skola*. Diss. Uppsala: Uppsala universitet, 2007
Tillgänglig på Internet: <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=1&pid=diva2:169656> (237 s)

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (red.) (2012). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. Malmö: Glererups (221 s)

Jederlund, Ulf (2011). *Musik och språk: ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande*. 2., [omarb. och utök.] uppl. Stockholm: Liber (263 s)

Jensen, Mikael (2007). *Lärande och låtsaslek: ett kognitionsvetenskapligt utvecklingsperspektiv*. Licentiatavhandling Göteborg: Göteborgs universitet, 2007, kap. 2 [ss. 26-48], kap. 6 [ss. 83-92] och kap. 7 [ss. 93-111].
Tillgänglig: <http://www.sskkii.gu.se/publications/Documents/SSKKII-2007.01.pdf> (51 s)

Kennedy, Birgitta (1999). *Glasfåglar i molnen: om temaarbete och dokumentation ur en praktikers perspektiv*. Stockholm: HLS-förlag (176 s)

Ljung-Djärf, Agneta (2008). To play or not to play - that is the question: computer use within three Swedish pre-schools. *Early Education and Development*. Vol. 19, no. 2 Taylor & Francis, USA (s. 330-339, 10 s)

Lillard, Angeline (2002). Pretend play and cognitive development. In Goswami, Usha C. (ed.) *Blackwell handbook of childhood cognitive development [Elektronisk resurs]*. Malden, MA: Blackwell Publishers (s. 188-205, 19 s)

Läroplan för förskolan Lpfö 98. [Ny rev. utg.] (2010). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2442> (16 s)

Løkken, Gunvor (2008). *Toddlerkultur: om ett- och tvååringars sociala umgänge i förskolan*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (136 s)

Ness, Daniel & Farenga, Stephen J. (2007). *Knowledge under construction: the importance of play in developing children's spatial and geometric thinking*. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield (kap. 8) (s. 207-228, 21 s)

Niss, Gunilla & Söderström, Anna-Karin (2006). *Små barn i förskolan: den viktiga vardagen och läroplanen*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur (122 s)

Palmer, Anna (2012). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan: pedagogisk dokumentation*. Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2808> (74 s)

Persson, Annika & Wiklund, Lena (2008). *Hur långt är ett äppelskal?: tematiskt arbete i förskoleklass*. 1. uppl. Stockholm: Liber (229 s)

Persson, Sven (2008). *Forskning om villkor för yngre barns lärande i förskola, förskoleklass och fritidshem*. Stockholm:

Vetenskapsrådet

Tillgänglig på Internet: http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/VR2008_11.pdf (119 s)

Riddersporre, Bim & Persson, Sven (red.) (2010). *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & kultur (278 s)

Svensson, Ann-Katrin (2005). *Språkglädje: språklekar i förskola och skola*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur (204 s)

Svensson, Ann-Katrin (2011). *Språkstimulerande miljöer i förskolan: en utvärdering av Att läsa och berätta - gör förskolan rolig och lärorik*. Borås: Institutionen för pedagogik, Högskolan i Borås

Tillgänglig på Internet: <http://hdl.handle.net/2320/9901> (129 s)

Vallberg, Roth, Ann-Christine & Månsson, Annika (2010). Dokumentation och bedömning i förskolan. I Riddersporre, Bim & Persson, Sven (red.) *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & kultur (s. 229-249, 21 s)

Vesterlund, Mallo (2012). *Musikspråka i förskolan: med musik, rytmik och rörelse*. 2. uppl. Stockholm: Runa (96 s)